

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директора Чугуєво-
Бабчанського лісового фахового
коледжу

(наказ від 30.08.2024 №60)

Валерій СОЛОДОВНИК

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

МИСЛИВСЬКА КІНОЛОГІЯ

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Мисливське господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство

Укладач: ДЕГТЯРЬОВ Микола Миколайович, викладач спецдисциплін
Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу

Редактор: ГРАЙВОРОНСЬКА Зоя Іванівна, методист Чугуєво-Бабчанського
лісового фахового коледжу.

Програма складена на основі освітньо-професійної програми Мисливське
господарство для підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 205 Лісове господарство.

Розглянуто і схвалено цикловою комісією
спеціальності 205 Лісове господарство
Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу.

Протокол від 27.06. 2024 №7

Голова циклової комісії Надія ЛІТВІНОВА.

Погоджено методичною радою
Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу
Протокол від 28.06.2024 №6

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мисливство як вид спеціального використання тваринного світу шляхом добування мисливських тварин має давню історію і суттєве значення у сучасному суспільстві. Ця діяльність має свої традиції, культуру, етику. Значну допомогу мисливцеві в процесі полювання надають розумні й надійні помічники-собаки. За їх сприяння підвищується продуктивність полювання, воно набуває певного естетичного забарвлення, перетворюється на взаємодію людини і собаки. Мисливське собаківництво – діяльність, пов'язана з розведенням, вирощуванням, утриманням, обліком, підготовкою до полювання та використання для потреб мисливців собак мисливських порід.

МЕТА вивчення дисципліни «Мисливська кінологія» – формування у студентів-мисливствознавців системних знань про різноманіття мисливських собак, їх біологію, принципи племінного розведення, обліку, годівлю і утримання, робочі якості і використання на різних полюваннях.

Програмою предмету передбачені теоретичні заняття і екскурсія на виставку мисливських собак, яка щорічно організовується товариствами мисливців та федерацією мисливського собаківництва України. Частина програмного матеріалу винесена для самостійного вивчення з урахуванням його значущості в підготовці фахівця.

Курс «Мисливська кінологія» дає додаткові знання, які сприяють кращому розумінню і засвоєнню матеріалів іншої дисципліни – «Мисливствознавство», а саме його розділу «Технологія добування мисливських тварин».

В результаті вивчення дисципліни «Мисливська кінологія» студентам необхідно знати:

- походження та класифікацію, анатомію та фізіологію, екстер'єр та конституцію мисливських собак;
- біологічні основи розведення, основи племінного розведення та техніку розведення собак мисливських порід;
- породи мисливських собак;
- правила утримання, годівлі та дресирування собак;
- порядок випробування та комплексу оцінки мисливських собак;
- способи полювання з собаками та техніку безпеки при полюванні з ними; -захворювання собак та способи їх профілактики;
- правила організації та проведення виставок мисливських собак.

вміти:

- оцінювати екстер'єр та конституцію мисливських собак;
- налагодити роботу з племінного розведення собак мисливського спрямування в мисливському господарстві;
- організувати спеціальне дресирування для різних порід собак;

- проводити випробування та комплексну оцінку мисливських собак по окремих породах;

- налагодити ветеринарну службу в мисливському господарстві по догляду за собаками.

А також **набути** загальні компетентності, спеціальні компетентності та результати навчання **відповідно до ОПП Мисливське господарство:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК9. Здатність організувати діяльність з урахуванням вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці.

Спеціальні компетентності (СК):

СК2. Здатність організувати виконання виробничих завдань з ведення лісового та мисливського господарства.

СК6. Здатність вибирати типове устаткування та машини для вирішення професійних завдань.

СК10. Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.

СК11. Здатність формувати почуття відповідальності за виконану роботу.

СК12. Здатність формувати екологічне мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля.

Результати навчання (РН):

РН1. Застосовувати базові гуманітарні, природничо-наукові та професійні знання для вирішення виробничих завдань лісогосподарської галузі.

РН2. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для використання у професійній діяльності.

РН14. Спілкуватись державною та іноземною мовами, у тому числі з професійних питань.

РН16. Організувати та проводити полювання на мисливських тварин.

2. Зміст програми навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин, 2 кредити ЄКТС.

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва тем	Кількість годин				
	Разом	Лекції	Практ. заняття	контр. роботи	Самост. робота
ВСТУП	6	2	-	-	4
ТЕМА 1. Породи мисливських собак, їх характеристика. Лайки, гончаки, хорти, лягаві, спаніелі, норові собаки, їх породи і використання.	26	10	-	-	16
ТЕМА 2. Племінна робота в собаківництві. Облік мисливських собак, їх утримання. Розведення собак. Поняття про племінну роботу. Екстер'єр і робочі якості собак, система їх оцінки. Племінний облік собак. Утримання і годівля собак різних порід.	28	7	6	1	14
РАЗОМ	60	19	6	1	34

3. Зміст дисципліни

ВСТУП (6 годин)

Мисливські собаки, їх групи, походження, зони розведення.

ТЕМА 1. Породи мисливських собак, їх характеристики (26 годин)

Лайки, їх породи і використання. Гончаки, їх породи і використання. Хорти, їх породи і використання. Лягаві, їх породи і використання. Спаніелі, їх породи і використання. Норові собаки, їх породи і використання.

Матеріал для самостійного вивчення (16 годин): початкове виховання і навчання собак; спеціальне навчання собак різних порід – натаскування, притравлювання, наганяння.

ТЕМА 2. Племінна робота в собаківництві. Облік мисливських собак, їх утримання (28 годин)

Розведення собак. Поняття про племінну роботу.

Поняття про екстер'єр і робочі якості собак. Оцінка екстер'єру і робочих якостей собак на виставках і польових випробуваннях.

Племінний облік в собаківництві.

Контрольна робота № 1

Матеріал для самостійного вивчення (14 годин): розведення мисливських собак, догляд за щенятами, їх вирощування; утримання і годівля собак різних порід; хвороби собак, їх профілактика і перша допомога; техніка

безпеки при полюванні з собакою.

ЕКСКУРСІЯ на виставку мисливських собак.

4. Навчальні техніки та методи, обладнання

Словесні методи – лекція, бесіда, диспут. усне опитування та тестування на практичних заняттях, ситуаційні завдання прикладного характеру, ілюстрації, демонстрації, презентації.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності – контроль за самостійною роботою студентів.

Інтегровані (універсальні) методи.

Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності – поточне опитування, модульне контрольне опитування, контрольні-залікові заняття, підсумковий контроль.

Необхідне обладнання

Технічні засоби:

- дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, матеріали для самостійної роботи, завдання для виконання практичних та контрольних робіт; презентації тощо);

- технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі, Інтернет ресурси) для пред'явлення дидактичного матеріалу;

- завдання для поточного та підсумкового контролю;

- офісні додатки, віртуальні дошки, додатки сервісу MS Teams.

Передбачені неформальні освітні заходи. Здобувачам пропонуються протягом вивчення дисципліни: індивідуальні завдання, участь у вебінарах та екскурсії, які проводять поза межами навчального процесу.

5. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальної дисципліни “Мисливська кінологія”

Критерії оцінювання рівня володіння здобувачами освіти теоретичними знаннями

№ ч/ч	Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1	I. Початковий	<p>Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, з допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Студент з допомогою викладача зв'язно відтворює частину матеріалу, може виконати нескладні завдання.</p> <p>У цьому випадку можливе перескладання іспиту або заліку, або ж необхідність повторного вивчення дисципліни.</p>	Незадовільно (2)
2	II. Середній	<p>Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює частину матеріалу, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі підручника, розповідях викладача тощо. Здобувач освіти описує явища, відтворює значну частину навчального матеріалу, знає основні поняття з теми, що вивчається. Здобувач освіти може зі сторонньою допомогою відтворювати навчальний матеріал, виправляти допущені неточності (власні, інших студентів), виявляє елементарні знання основних положень.</p>	Задовільно (3)
3	III. Достатній	<p>Здобувач освіти може відтворювати навчальний матеріал, виправляти допущені неточності, виявляє знання і розуміння основних положень. Здобувач освіти уміє пояснювати вивчений навчальний матеріал, аналізувати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (викладача, одногрупників тощо) робити висновки. Здобувач освіти вільно та оперативно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях, наводить приклади його практичного</p>	Добре (4)

		застосування та аргументи на підтвердження власних думок	
4	IV. Високий 5	Здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом, уміло використовує наукову термінологію, вміє опрацьовувати наукову інформацію: знаходити нові факти, явища, ідеї, самостійно використовувати їх відповідно до поставленої мети. Здобувач освіти на високому рівні опанував програмовий матеріал, самостійно, у межах чинної програми, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, поглиблює набуті знання. Здобувач освіти має системні знання, виявляє здібності до прийняття рішень, уміє аналізувати, робить відповідні висновки й узагальнення, уміє знаходити й аналізувати додаткову інформацію.	Відмінно (5)

Підсумковий контроль, форма- дифзалік.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про мисливське господарство та полювання».
2. В.Д.Бондаренко, В.Г.Мазепа, П.Б. Хоецький «Мисливська кінологія», Львів, «Афіша», 2002 р.
3. Ю.В.Букатевиц «Мисливське собаківництво», Київ, «Урожай», 1993 р.
<https://drive.google.com/drive/folders/1IUIQYy2Sf14P-QS7jaHxXcx5qLPMh8MI>
4. Ю.В.Букатевиц, К.І. Жарич «Мисливські собаки», Київ, «Урожай», 1977г.
5. Біологічні особливості, годівля і утримання службових собак.
Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти аграрних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації // Приліпко Т.М., Косташ В.Б. Коваль Т.В., – Кам'янець-Подільський, 2021. – 240 с.
<https://drive.google.com/drive/folders/1IUIQYy2Sf14P-QS7jaHxXcx5qLPMh8MI>

Інформаційні ресурси

1. Червона книга України. Тваринний світ. - 2009 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.redbook-ua.org>.
2. Закон України про тваринний світ / Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
3. Закон України про мисливське господарство та полювання / Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>
4. Сайт Українського товариства мисливців та рибалок (УТМР). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.uoor.com.ua/ukr/about_organization/news
5. Боротьба з браконьєрством / Ловецтво України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.huntingukraine.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=210&Itemid=145
6. Всеукраїнська газета «Полювання та риболовля» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://hunt-fish.com.ua/>
7. Полювання, риболовля, активний відпочинок / Сайт для мисливців [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://pole.in.ua/index.html>